

สภาพการจัดการในสนามไก่ชนที่ได้รับใบอนุญาต ลักษณะความหลากหลายทางชีวภาพ
และรายได้จากการเลี้ยงไก่ชน ในจังหวัดพัทลุง

The Management of Cockfighting Government Licensed Stadium, Characteristics, Biodiversity and Income
from Fighting Cock Business in Phatthalung Province of Thailand

กฤษฎา จันทรเพ็ญ สุชาติ พรหมสุข และอัจฉรัตน์ สุวรรณภักดี*

¹ ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดพัทลุง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพการจัดการในสนามไก่ชนที่ได้รับใบอนุญาต ลักษณะ ความหลากหลายทางชีวภาพ และรายได้จากการเลี้ยงไก่ชน โดยการเก็บข้อมูลจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เก็บข้อมูลจากสนามชนไก่ทั้ง 3 สนาม ได้แก่ สนามชนไก่ศาลาดำเสา สนามชนไก่ศรีบรรพต และสนามชนไก่ศรีนครินทร์ ส่วนที่ 2 จะเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ชน 10 ราย ซึ่งเลี้ยงไก่ชนอายุ 6 เดือนขึ้นไป ที่มีกรเลี้ยงไก่ชนมากกว่ารายละ 10 ตัว จากการศึกษาพบว่าสนามชนไก่ศาลาดำเสามีการชนไก่ เฉลี่ยครั้งละ 25.5 คู่ สนามชนไก่ศรีบรรพต เฉลี่ยครั้งละ 31 คู่ สนามชนไก่ศรีนครินทร์มีไก่ที่นำมาชน เฉลี่ยครั้งละ 45 คู่ สีขนไก่ชนที่พบจำแนกได้ 10 กลุ่มคือ ไก่เหลือง/ทองอ่อน ไก่เขียว ไก่ซี/ไก่ดำ ไก่แดง ไก่พราบ/น้ำทิ ไก่ประตู ไก่ลาย ไก่เคียม ไก่กต และไก่เข้มี สีไก่ชนที่พบมากที่สุดคือ สีซี/ดำ 22.9% น้ำหนักไก่ชนจากสนามชนไก่ พบว่า สนามชนไก่ศาลาดำเสา ไก่ชนที่เกษตรกรนำมาชน มีน้ำหนักตั้งแต่ 2.68 – 3.7 กิโลกรัม น้ำหนักเฉลี่ย 3.25 กิโลกรัม สนามชนไก่ศรีบรรพต ไก่ชนที่เกษตรกรนำมาชน มีน้ำหนักตั้งแต่ 2.8 – 3.6 กิโลกรัม น้ำหนักเฉลี่ย 3.24 กิโลกรัม สนามชนไก่ศรีนครินทร์ ที่เกษตรกรนำมาชน มีน้ำหนักตั้งแต่ 2.7 – 4.2 กิโลกรัม น้ำหนักเฉลี่ย 3.24 และจากการสำรวจจากฟาร์มเกษตรกรไก่ชนมีน้ำหนักตั้งแต่ 2.7 – 4 กิโลกรัม มีน้ำหนักเฉลี่ย 3.33 กิโลกรัม น้ำหนักที่ผู้เลี้ยงพึงพอใจอยู่ในช่วง 3 - 4 กิโลกรัม รายได้จากการเลี้ยงไก่ชน คือรายได้จากการชนไก่ 3,000-50,000 บาท/ครั้ง รายได้จากการขายไก่ชนที่พร้อมชน 1,500-20,000 บาท/ตัว และรายได้จากการขายไก่พื้นเมืองเพื่อประกอบอาหาร 70-75 บาท

คำสำคัญ : สถานที่ชนไก่, ลักษณะความหลากหลายทางชีวภาพ, รายได้, ไก่ชน

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the management status in cockfighting Government Licensed Stadiums 2) to examine the fighting cock biodiversity 3) to observe the value added process of cock fighting businesses in Phatthalung Province of Thailand. The sample group were collected in 2 parts, i) information form cockfighting Government Licensed Stadiums namely Sala Tum Soa, Si Banphothi and Srinakarin cockfighting stadiums ii) the distribution of questionnaire to 10 cock raisers who raised more than 10 birds with 6 months or older. The average of fighting cocks at Sala Tum Soa cockfighting stadium was 25.5 fights, at a time, while there were 31 fights at Si Banphothi cockfighting stadium and 45 fights at Srinakarin cockfighting stadium at a time respectively. Statistic calculation was applied in percentage indicated that the color diversity were categorized into 10 groups namely; Kai-Leuang/Thong on, Kai Kheaw, Kai She/Kai Dhang, Kai Daeng, Kai Phirap/Nam-Thi, Kai Phra-Duu, Kai Lai, Kai Keium, Kai Kot and Kai Khem. The most common color was Kai She/Kai Dhang at 22.9 %. The body weight of fighting cock at respective stadium, Sala Tum Soa cockfighting stadium found between 2.68 – 3.70 kilograms and the average of weight was 3.25 kilogram, at Si Banphothi cockfighting stadium were 2.80 – 3.60 kilograms and the average was 3.24 kilogram, at Srinakarin cockfighting

stadium were 2.70 – 4.20 kilograms and the average was 3.24 kilogram accordingly. The body weight of fighting cock in roster farms found between 2.70 – 4.00 kilograms and the average was 3.33 kilogram. The body weight of fighting cock which the farmer satisfied within range of 3.00 – 4.00 kilograms. Revenue from rearing gamecocks consists of income from chicken collisions between 3,000 to 50,000 Thai Baht/time, sales of fighting cocks (6 month old) 1,500-20,000 Thai Baht /bird and sales of chicken for cooking (local chicken) 70-75 Thai Baht/kilogram.

Keywords : Cockfighting Government Licensed Stadium, Biodiversity , Income, Fighting cock

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน adcharatt@gmail.com โทร 0968-814353

1. บทนำ

กีฬา ไก่ชน หรือ ตีไก่ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศแถบเอเชีย เช่น ไทย พม่า ลาว เขมร มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย การชนไก่ ในแถบเอเชียมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน และเชื่อว่า ไก่ชน มีพัฒนาการมาจาก ไก่ป่า ซึ่งมนุษย์นำมาเลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหารประจำบ้าน เมื่อไก่ป่ามาอยู่กับคนนานเข้า ก็ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก นิสยประจำตัวของไก่คือหวงถิ่นที่อยู่ ถ้ามีไก่ตัวอื่น ๆ ข้ามถิ่นเข้ามา ก็จะออกปกป้องที่อยู่อาศัย หรือเมื่อมีการแย่งผสมพันธุ์กับตัวเมีย ไก่ตัวผู้ก็จะตีกัน ซึ่งทำให้เกิดการถือหางกันระหว่างเจ้าของไก่[1] จนถึงยุคปัจจุบัน ไก่ชนเป็นมรดกที่ล้ำค่าของไทยที่สร้างเศรษฐกิจในชนบทได้ การขออนุญาตเปิดการชนไก่ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยปี พ.ศ. 2552 เจ้าของสนามชนไก่ต้องดำเนินการทำหนังสือขออนุญาตใช้สถานที่เป็นรายปี กับหนังสือขออนุญาตให้มีการเล่นการพนันชนไก่เป็นรายเดือน และผู้ว่าราชการจังหวัดจะออกหนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ กลั่นกรองสถานที่เล่นการพนันชนไก่ โดยมีนายอำเภอพื้นที่ที่มีสนามชนไก่เป็นประธาน เพื่อลงตรวจสอบสถานที่ที่ขอ อนุญาตและเสนอความเห็นพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกอบการพิจารณาอนุมัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย [2]

ไก่ชนได้มีลักษณะที่แตกต่างจากภาคอื่นของประเทศไทย จุดที่ทำให้การชนของไก่ได้มีความแตกต่างไปจากการชนของไก่ในภูมิภาคอื่น คือ การชนไก่ได้จะยังคงนิยมการชนแบบปล่อยเดี่ยวหรือไม่มีการพันเดี่ยวไก่ เข้าทำร้ายซึ่งกัน เกมส์การชนไก่ของภาคใต้จะเป็นการต่อสู้ที่ใช้ระยะเวลาสั้นมาก เพราะการใช้เดี่ยวซึ่งมีความแหลมคมจะสามารถทำให้เกิดบาดแผลฉกรรจ์อย่างรวดเร็ว คู่ชนบางคู่อาจใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีของยกแรก ไก่ได้จึงไม่จำเป็นต้องมีชั้นเชิงมากนัก แต่เป็นไก่ดุ บินเร็ว ตีไว ทำให้ได้เปรียบคู่ต่อสู้แล้ว

เพื่อทำการคัดเลือกและฝึกซ้อมให้ได้ไก่ชนที่เก่ง ต้องอาศัยความรู้ที่มีการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน การนำข้อมูลจากการสำรวจในสนามชนไก่ที่ได้ขออนุญาตทางกฎหมาย ได้แก่ สนามชนไก่ศาลาดำเสา สนามชนไก่ศรีบรรพต สนามชนไก่ศรีนครินทร์ โดยการสอบถามข้อมูลจากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ชนในครั้งนี้ เป็นการศึกษาในไก่ชนใต้ที่เรียกว่าไก่เดี่ยวซึ่งที่ความแตกต่างจากไก่ชนในภาคอื่น ๆ โดยใช้วิธีการสำรวจลักษณะภายนอกและความหลากหลายของไก่ชนในด้านการเลี้ยงทางด้านเชิงธุรกิจและการอนุรักษ์ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสามารถนำมาคัดเลือกลักษณะไก่ชนที่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อที่จะพัฒนาสายพันธุ์ไก่ชนและสามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ชนต่อไปได้

2. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการ

ศึกษาข้อมูลสนามแผนผังโครงสร้าง และองค์ประกอบของสนามชนไก่ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย จำนวน 3 สนาม ได้แก่ สนามชนไก่ใน อ. ควนขนุน อ. ศรีบรรพต และ อ. ศรีนครินทร์ จ. พัทลุง ระหว่าง เดือน มกราคม – เมษายน พ.ศ. 2560 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นการจัดโปรแกรมการชนไก่ จำนวนคู่ไก่ชน และผู้เข้ามาเข้าชมในสนาม โดยแบ่งกลุ่มออกเป็นเจ้าของไก่ และผู้เข้าชม ผู้จัดการสนามชนไก่ กำหนดกลุ่มเจ้าของไก่ชนเพื่อทำการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลที่ทำการสำรวจความหลากหลายของไก่

ชน โดยสำรวจไก่ชนของเกษตรกร เพศผู้อายุ 6 เดือน ขึ้นไปของเกษตรกรที่เลี้ยงไก่ชนในระดับฟาร์ม ศึกษาลักษณะของไก่ชน สีขน หงอน สีปาก สีแข้ง อายุ และน้ำหนัก และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้ทำการรวบรวมและตรวจสอบความเรียบร้อย จะนำมาทำการวิเคราะห์ ความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) จากการสังเกตและสอบถามนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปพรรณนา

3. ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้พบว่าจังหวัดพัทลุงแบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอมีสนามชนไก่ที่ได้รับใบอนุญาต ทั้งหมด 8 สนาม ตั้งอยู่ใน 6 อำเภอ อำเภอที่มีสนามชนไก่มากที่สุด 2 สนาม ได้แก่ สนามชนไก่ป่าพะยอม และ สนามชนไก่ห้วยน้ำคำ ตั้งอยู่ใน อ. ป่าพะยอม และสนามชนไก่ศาลาดำเสา สนามชนไก่ทะเลน้อย ตั้งอยู่ใน อ. ควนขนุน และจำนวน 4 อำเภอมีสนามชนไก่ 1 สนาม ได้แก่สนามชนไก่ศรีบรรพต ตั้งอยู่ใน อ. ศรีบรรพต สนามชนไก่ศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ใน อ. ศรีนครินทร์ สนามชนไก่เขาชัยสน ตั้งอยู่ใน อ. เขาชัยสน และสนามชนไก่พังงัง ตั้งอยู่ใน อ. เมืองพัทลุง การศึกษาในครั้งนี้ทำการศึกษาในสนามชนไก่จำนวน 3 สนาม ได้แก่สนามชนไก่ศาลาดำเสา สนามชนไก่ศรีบรรพต และสนามชนไก่ศรีนครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 37.5 ของสนามชนไก่ที่ได้รับใบอนุญาตในจังหวัดพัทลุง

ข้อมูลทั่วไปของสนามชนไก่

จากการสำรวจสนามชนไก่จำนวน 3 สนาม ระหว่างช่วง 12 กุมภาพันธ์ – 8 เมษายน พ.ศ. 2560 พบว่า สนามชนไก่ศาลาดำเสา มีจำนวนไก่ชนที่มาชน เฉลี่ย จำนวน 45 คู่ สนามชนไก่ศรีบรรพต มีจำนวนไก่ที่มาชน เฉลี่ย จำนวน 31 คู่ สนามชนไก่ศรีนครินทร์ จำนวนไก่ที่มาชน เฉลี่ย จำนวน 25.5 คู่ จากการสำรวจไก่ชนที่มาชน 203 คู่พบว่า มีการวางเดิมพันออกเป็น 9 ระดับคือ 3,300 4,400 5,500 6,600 7,700 8,800 11,000 16,500 และ 22,000บาท โดยเดิมพันคู่ต่ำสุด คือ 3,300 บาท และสูงสุดที่ 22,000 บาท (ตารางที่ 1)

การจัดการทั่วไปในสนามชนไก่

สนามชนไก่ พบว่าทั้ง 3 สนามมีสิ่งก่อสร้างหลักๆ แบ่งได้ 9 ส่วนด้วยกัน คือ สังกเวียน ห้องบัตรและวางเดิมพัน ประตูเข้าห้องน้ำไก่ โรงพักไก่ ต่อเดียวและเปรียบไก่ชน ร้านค้า ป้ายประกาศ ที่จอดรถ และร้านขายยา และการวางแผนผังของสนามชนไก่มีความแตกต่างของทางเข้าประตู และองค์ประกอบสิ่งก่อสร้าง การวางแผนผังสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ของสนามชนไก่ดังแสดงในรูปที่ 1

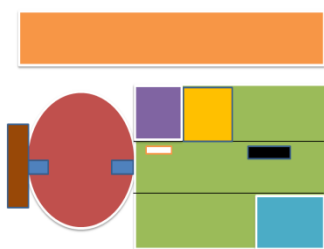
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสนามชนไก่ศาลาดำเสา สนามชนไก่ศรีบรรพต และสนามชนไก่ศรีนครินทร์ ระหว่าง เดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2560

ลำดับ	สนามชนไก่	ที่อยู่	วันแข่งขัน	จำนวนไก่ชนเฉลี่ย (คู่)	เดิมพัน สูงสุด-ต่ำสุด
1	สนามชนไก่ศาลาดำเสา	ม.16 ต.ชะมวง อ.ควนขนุน จ. พัทลุง	เปิดแข่งขันทุกวันเสาร์	45	3,000-22,000
2	สนามชนไก่ศรีบรรพต	ม.1 ต.เขาย่า อ.ศรีบรรพต	เปิดแข่งขันทุกวันจันทร์	31	3,000-11,000
3	สนามชนไก่ศรีนครินทร์	ม.1 ต.ลำสินธ์ อ.ศรีนครินทร์	เปิดแข่งขันทุกวันอาทิตย์	25.5	5,500-22,000

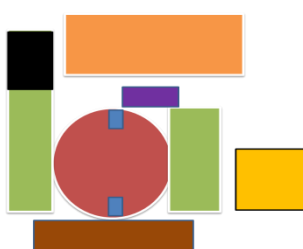
กติกาการชนไก่ ในสนามชนไก่ทั้ง 3 สนามมีการเปรียบไก่หรือหาคู่ชนในวันชน โดยเจ้าของไก่จะนำไก่อมายังสนามและทำการพักไก่ไว้ที่โรงพักไก่ หลังจากนั้นจะนำมาเคียงเพื่อหาคู่ชน และจะมีการวางเดิมพันที่จุดลงทะเบียนและมีพนักงานในสนามเป็นผู้เก็บเดิมพันไว้ แต่ละสนามจะมีพนักงานประมาณไม่น้อยกว่า 10 คน และการดำเนินการชน 10 คู่แรก จะชนตามป้ายประกาศ และหลังจาก 10 คู่แรก ก็จะดำเนินการชนตามลำดับที่เจ้าหน้าที่สนามประกาศ โดยเริ่มจากคู่เดิมพันมากไปยังคู่เดิมพันน้อย ขั้นตอนต่างๆ จำแนกได้ ดังนี้คือ ขั้นตอนก่อนการชนไก่ ขั้นตอนในการชนไก่ ขั้นตอนหลังจากการชนไก่

ขั้นตอนก่อนการชนไก่

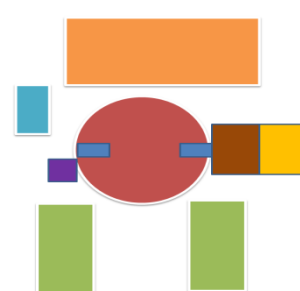
1. ผู้นำไก่อมาชนเมื่อมาถึงสนามชนไก่แล้วจะนำไก่อมาพักขังในสุมที่โรงพักไก่
2. เมื่อเวลา 11.00 น. ผู้ที่นำไก่อมาชนก็จะนำไก่อมาเคียงเพื่อหาคู่ชน
3. เมื่อได้คู่ชนที่ถูกคู่แล้วจะนำไก่อมาลงทะเบียนและวางเดิมพัน
4. จากนั้นก็นำไก่อมาต่อเคียง เช็ดน้ำ ให้น้ำ เพื่อเตรียมพร้อมเข้าชนในสังเวียน

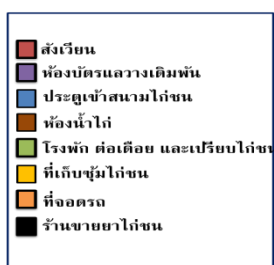
แผนผังสนามชนไก่ศาลาตำเสา

แผนผังสนามชนไก่ศรีบรรพต

แผนผังสนามชนไก่ศรีนครินทร์

รูปที่ 1 แสดงแผนผังสนามชนไก่

ขั้นตอนในการชนไก่

การชนไก่ทั้งสองตัวไก่อจะถูกต่อเคียงและนำมาต่อสู้กัน ไก่จะต่อสู้กัน จนอีกตัวอ่อนหนึ่งไม่สามารถต่อสู้ได้ หรือบางตัวที่ไม่ต่อสู้วิงหนี จึงตัดสินแพ้ชนะ โดยทั่วไปใช้เวลา 20 นาที ใน 1 ยก แต่การแข่งขันอาจมีการแพ้ชนะก่อน ครบเวลา 1 ยก หรือใช้เวลา 2 ยก หากเกินจาก 1 ยก

การจับเวลาในการชนไก่

1. มีตัวยกกัน 2 ยก
2. มีขันน้ำ 2 ชั้นในการจับเวลา
 - ชั้นเล็ก ใช้ในกรณี เดี่ยวหลุด/ขาด ตัดสินเดี่ยว ไก่นับ
 - ชั้นใหญ่ ยกละ 20 นาที จับต่อสู้ พักยก 20 นาที

ขั้นตอนหลังจากการชนไก่

เมื่อชนเสร็จตัวที่ชนะเจ้าของจะสามารถไปรับเงินได้ที่ห้องขายบัตรหรือห้องวางเดิมพัน โดยนำบัตรที่ได้จากการลงทะเบียนมา ยืนยัน **กรรมการ ประกอบไปด้วย 2 คน** กรรมการคนที่ 1 เรียกว่ามือที่ 1 เป็นผู้ชี้ขาด กรรมการมือที่ 2 เป็นผู้ช่วย ถ้าเกิดเหตุ ถูกเงินนายสนามจะเป็นผู้ชี้ขาดในการแข่งขัน หลังจากการตัดสินในการวางเดิมพัน โดยฝ่ายแพ้ต้องยกให้เจ้าของสนามชนไก่ 10%

ศึกษาลักษณะของไก่ชน สีขน หงอน สีปาก สีแข้ง อายุ น้ำหนัก

จากการศึกษาลักษณะสีไก่ชนในสนามชนไก่ และฟาร์มเลี้ยงไก่ชนพบว่าสีไก่ชนมีทั้งหมด 10 สี โดยแบ่งกลุ่มสีออกเป็น กลุ่ม ไก่เหลือง/ทองอ่อน กลุ่มไก่เขียว กลุ่มไก่ซี/ไก่อ่าง กลุ่มไก่แดง กลุ่มไก่พิราบ/น้ำทิ กลุ่มไก่ประตู กลุ่มไก่ลาย กลุ่มไก่เคี่ยม กลุ่มไก่กุด และกลุ่มไก่เข้มน ลักษณะสีขน ดังแสดงในภาพที่ 7

ผลการสำรวจสีขนไก่ชนในสนามทั้ง 3 สนาม ได้แก่ สนามชนไก่ศรีนครินทร์ สนามชนไก่ศรีบรรพต และสนามชนไก่ศาลา ตำเสา จำนวนไก่ทั้งหมด 406 ตัว และจากฟาร์มเกษตรกรทั้ง 10 รายๆ ละ 10 ตัว รวมทั้งหมด 100 ตัว ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยพบว่า มีสีขน เหลือง/ทองอ่อน เขียว ซี/ต่าง แดง พีราบ/น้ำทิ ประตู ลาย เคี่ยม กุด และเข้มน มีจำนวน 68 (16.7%), 47 (11.6%), 93 (22.9%), 70 (17.2%), 25 (6.2%), 1 (.2%), 20 (4.9%), 32 (7.9%), 33 (8.1%), และ 17 (4.2%) ตัว ตามลำดับ โดยกลุ่มสีซี/ต่างมี จำนวนมากที่สุด และสีขนจากฟาร์มเกษตรกร พบสีขนเหลือง/ทองอ่อน เขียว ซี/ต่าง แดง พีราบ/น้ำทิ ประตู ลาย เคี่ยม กุด และเข้มน จำนวน 18, 15, 21, 11, 6, 3, 3, 6, 11 และ 6 ตัว ตามลำดับ

ระดับอายุของไก่ชนจากการสุ่มสอบถามเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ชน พบว่า ไก่ชนที่มีช่วงอายุ 6-10 เดือน มีจำนวน 9 % ช่วงอายุที่ 11-20 เดือน มีจำนวน 58 % ช่วงอายุที่ 21-30 เดือน มีจำนวน 32 % และช่วงอายุ 31-40 เดือน มีจำนวน 1% โดยช่วงอายุที่ 11-20 เดือน มีไก่ชนจำนวนมากที่สุด

น้ำหนักเฉลี่ยจากการสำรวจจากสนามชนไก่ศรีนครินทร์ สนามชนไก่ศรีบรรพต และสนามชนไก่ศาลา ตำเสา และจากฟาร์ม เกษตรกร ดังตารางที่ 3 สนามชนไก่ศรีนครินทร์ไก่ชนที่เกษตรกรนำมาชน มีน้ำหนักตั้งแต่ 2.7 – 4.2 กิโลกรัม น้ำหนักเฉลี่ย 3.24 สนามชนไก่ศรีบรรพต มีน้ำหนักตั้งแต่ 2.8 – 3.6 กิโลกรัม น้ำหนักเฉลี่ย 3.24 กิโลกรัม สนามชนไก่ศาลา ตำเสา มีน้ำหนักตั้งแต่ 2.68 – 3.7 กิโลกรัม น้ำหนักเฉลี่ย 3.25 กิโลกรัม และจากการสำรวจจากฟาร์มเกษตรกรไก่ชนมีน้ำหนักตั้งแต่ 2.7 – 4 กิโลกรัม มีน้ำหนักเฉลี่ย 3.33 กิโลกรัม

รายได้ของเกษตรกร

จากการสำรวจจากฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ชนทั้งหมด 10 ราย พบว่าเกษตรกรมีรายได้จากการแข่งขัน และรายได้จากการ ขายไก่ชน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 2 สีขนที่ได้จากการสำรวจจากสนามชนไก่ศรีนครินทร์ สนามชนไก่ศรีบรรพต สนามชนไก่ศาลา ตำเสา และจากฟาร์มเกษตรกร

สีขน	ร้อยละสีขนที่พบ			
	สนามชนไก่ ศรีนครินทร์	สนามชนไก่ ศรีบรรพต	สนามชนไก่ ศาลา ตำเสา	ฟาร์มเกษตรกร
เหลือง/ทองอ่อน	15.56	16.13	19.60	18
เขียว	10.56	8.87	16.67	15
ซี/ต่าง	20.56	28.22	20.58	21
แดงยิว	18.33	20.16	11.76	11
พิราบน้ำทิ	6.67	6.45	4.90	6
ประตู	-	0.81	-	3
ลาย	6.11	3.22	4.90	3

เคี่ยม	889	564	882	6
กต	833	726	882	11
เข็ม	5	322	392	6

ตารางที่ 3 น้ำหนักเฉลี่ย น้ำหนักต่ำสุด และน้ำหนักสูงสุด จากการสำรวจจากสนามชนไก่ทั้ง 3 สนามและจากฟาร์มเกษตรกร

พารามิเตอร์	สนามชนไก่ศรีนครินทร์	สนามชนไก่ศรีบรรพต	สนามชนไก่ศาลาตำเสา	ฟาร์มเกษตรกร
น้ำหนักเฉลี่ย	3.24	3.24	3.25	3.33
น้ำหนักต่ำสุด	2.7	2.8	2.68	2.7
น้ำหนักสูงสุด	4.2	3.6	3.7	4

ตารางที่ 4 รายได้ที่ได้จากการแข่งขัน และขายไก่ชนของเกษตรกรที่ได้จากการสำรวจจากฟาร์มเกษตรกร

ฟาร์ม	รายได้จากการแข่งขัน (บาท/ครั้ง)	รายได้จากการขายไก่ชน(บาท/ตัว)	รายได้จากการขายไก่เป็นเนื้อ (บาท/กิโลกรัม)
1	10,000	-	-
2	-	2,000-3,000	-
3	10,000-20,000	10,000-20,000	-
4	10,000-20,000	10,000-20,000	-
5	20,000-50,000	-	-
6	30,000-50,000	-	-
7	3,000-30,000	1,500-2,000	-
8	5,000-10,000	-	70
9	10,000	1,500-3,000	-
10	5,000-50,000	3,000	75

4. สรุปผลและอภิปรายผล

จากการสำรวจสนามชนไก่จำนวน 3 สนาม พบว่า สนามชนไก่ศาลาตำเสา มีจำนวนไก่ชนที่มาชน เฉลี่ย 45 คู่ สนามชนไก่ศรีบรรพต เฉลี่ย 31 คู่ สนามชนไก่ศรีนครินทร์ จำนวนไก่ที่มาชนเฉลี่ย 25.5 คู่ จากการเก็บรวบรวมข้อมูล การวางเดิมพัน พบว่า สนามชนไก่ศรีนครินทร์ มีจำนวนคู่ไก่ที่ชนมากที่สุด และอยู่ระหว่างการวางเดิมพันที่ 5,500 บาท มากที่สุด [3] กล่าวได้ว่าประเภทของการพนันชนไก่ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท การพนันแบบต่อรองและการพนันแบบวางเดิมพัน เดิมพันสูงสุดจากการสำรวจพบว่าการวางเดิมพัน 22,000 บาท โครงสร้างสนามชนไก่พบว่าทั้ง 3 สนามมีสิ่งก่อสร้างหลัก 9 ส่วน เช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันในการวางผังสนาม สิ่งก่อสร้างประกอบด้วยสังเวียน ห้องบัตรและวางเดิมพัน ประตูเข้า ห้องน้ำไก่ โรงพักไก่ ต่อเดียว และเปรียบไก่ชน ร้านค้า ป้ายประกาศ ที่จอดรถ และร้านขายยา

กติกากการชนไก่ในสนามชนไก่ทั้ง 3 สนามมีการเปรียบไก่หรือหาคู่ชนในวันชน โดยเจ้าของจะนำไก่มายังสนามและทำการพักไก่ไว้ที่โรงพักไก่ หลังจากนั้นจะนำมาเคียงเพื่อหาคู่ชน และจะมีการวางเดิมพันที่จุดลงทะเบียนและมีพนักงานในสนามเป็นผู้เก็บเดิมพันไว้ แต่ละสนามจะมีพนักงานประมาณไม่น้อยกว่า 10 คน และดำเนินการชนตามลำดับที่เจ้าหน้าที่สนาม

จากการศึกษาลักษณะสีโก๋ขนในสนามขนโก๋ และฟาร์มเลี้ยงโก๋ขนพบว่าสีโก๋ขนมีทั้งหมด 10 สี โดยแบ่งกลุ่มสีออกเป็น กลุ่มโก๋เหลือง/ทองอ่อน กลุ่มโก๋เขียว กลุ่มโก๋ซี/โก๋ต่าง กลุ่มโก๋แดง กลุ่มโก๋พิราบ/น้ำทิ กลุ่มโก๋ประตู กลุ่มโก๋ลาย กลุ่มโก๋เคี่ยม กลุ่มโก๋กุด และกลุ่มโก๋เข็ม และผลการสำรวจสีขนโก๋ขนในสนามทั้ง 3 สนาม และจากฟาร์มเกษตรกรพบว่า มีสีขน เหลือง/ทองอ่อน 16.7% เขียว 11.6% ซี/ต่าง 22.9% แดง 17.2% พิราบ/น้ำทิ 6.2% ประตู 2% ลาย 4.9% เคี่ยม 7.9% กุด 8.1% และเข็ม 4.2%) โดยกลุ่มสีซี/ต่าง มีจำนวนมากที่สุด การศึกษาของ [4] ศึกษาความหลากหลายของโก๋พื้นเมืองในประเทศไทย โดยการสุ่มสำรวจเกษตรกรผู้เลี้ยงโก๋ในพื้นที่ภาคเหนือ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่, ลำพูน, และลำปาง จำนวน 48 ราย และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น, มหาสารคาม และเลย จำนวน 51 ราย พบว่าจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโก๋ 99 ราย มีโก๋ทั้งหมด จำนวน 7,164 ตัว เฉลี่ยรายละ 72.37 ตัว สามารถจำแนกโก๋ฟอนธุ์ออกเป็น 9 กลุ่มสีขน คือ เหลือง, ประตู, เขียว, แดง, ซี, เทา, ต่าง/ลาย, सा, และ อื่นๆ เท่ากับ 24.59, 18.03, 4.10, 13.12, 4.71, 4.51, 2.87, 27.25 และ 0.82% [5] รายงานผลการสำรวจโก๋พื้นเมืองในจังหวัดพิษณุโลกพบว่า โก๋ประตูหางดำมากที่สุด ร้อยละ 58.00 รองลงมาโก๋เหลืองหางขาว ร้อยละ 24.00 โก๋ลายหางขาว ร้อยละ 8.00 โก๋เทาหางขาว ร้อยละ 7.50 โก๋นกแดงหางแดง ร้อยละ 2.00 และโก๋ดำ ร้อยละ 0.50

อายุโก๋ที่พบมากที่สุดอยู่ในช่วง 11 - 20 เดือน ในส่วนของน้ำหนัก สนามขนโก๋ศรีนครินทร์ ที่เกษตรกรนำมาขน น้ำหนักเฉลี่ย 3.24 สนามขนโก๋ศรีบรรพต โก๋ขนที่เกษตรกรนำมาขน น้ำหนักเฉลี่ย 3.24 กิโลกรัม สนามขนโก๋ศาลาดำเสา โก๋ขนที่เกษตรกรนำมาขนน้ำหนักเฉลี่ย 3.25 กิโลกรัม และจากการสำรวจจากฟาร์มเกษตรกรโก๋ขน มีน้ำหนักเฉลี่ย 3.33 กิโลกรัม น้ำหนักที่ผู้เลี้ยงพึงพอใจอยู่ในช่วง 3 - 4 กิโลกรัม และเกษตรกรจำนวน 4 ฟาร์ม พึงพอใจน้ำหนัก 3.5 กิโลกรัม การศึกษาในครั้งนี้พบว่าโก๋ขนซึ่งเป็นโก๋พื้นเมืองในจังหวัดพิจิตรมีแนวโน้มที่ผู้เลี้ยงพึงพอใจโก๋ขนาดตัวใหญ่มากขึ้นเช่นเดียวกับโก๋ภาคกลางและโก๋พื้นที่ชายทะเล [6] รายงานว่าขนาดน้ำหนัก ในการสำรวจโก๋กลุ่มภาคเหนือจะมีขนาดน้ำหนักที่ค่อนข้างน้อย ขนาดจะเล็กกว่าโก๋พื้นเมืองในภาคกลาง ตะวันออกเฉียงเหนือ และพื้นที่ชายทะเล คือ ช่วงน้ำหนักที่สำรวจพบในภาคเหนือมีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 1.8 - 2.9 กิโลกรัม ขนาดน้ำหนักเฉลี่ย 2.3 กิโลกรัม ภาคกลางมีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 2.8 - 4.3 กิโลกรัม ขนาดน้ำหนักเฉลี่ย 3.3 กิโลกรัม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 2.6 - 3.8 กิโลกรัม ขนาดน้ำหนักเฉลี่ย 3.2 กิโลกรัม และพื้นที่ชายทะเล 3 - 4.1 กิโลกรัม ขนาดน้ำหนักเฉลี่ย 3.3 กิโลกรัม โก๋พื้นเมืองภาคเหนือนั้น [4] ศึกษาความหลากหลายโดยการสุ่มสำรวจเกษตรกรผู้เลี้ยงโก๋ในพื้นที่ภาคเหนือ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่, ลำพูน, และลำปาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น, มหาสารคาม และเลย พบว่าน้ำหนักของโก๋พื้นเมืองในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าโก๋พ่อและแม่พันธุ์มีน้ำหนักตัวเฉลี่ยไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) เท่ากับ 2.67 และ 2.82, 1.79 และ 1.89 กิโลกรัม กับสุภาวดี (2557) พบว่าน้ำหนักเฉลี่ยของโก๋พื้นเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ± 0.19 กิโลกรัมต่อตัว มีน้ำหนักสูงสุด เท่ากับ 4.20 กิโลกรัมต่อตัว มีน้ำหนักต่ำสุด เท่ากับ 2.00 กิโลกรัมต่อตัว

รายได้ในฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงโก๋ขนพบว่ามีรายได้ที่ได้จากการแข่งขัน การขายโก๋ขนและการขายโก๋ที่ไม่คัดเป็นโก๋ขนในลักษณะโก๋พื้นเมือง โดยรายได้ที่เป็นหลักของเกษตรกรผู้เลี้ยงโก๋ขนมาจากรายได้จากการแข่งขัน อย่างไรก็ตามรายได้จากการจำหน่ายโก๋ขนจำหน่ายในอายุโก๋พร้อมขนมีราคา 1,500-20,000 บาทต่อตัว

5. เอกสารอ้างอิง

[1] ขวลิต วัฒนกุลชัย, 2547, “ประวัติโก๋ขน 1.” [ออนไลน์].

http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/phichit/chaowalit_w/page_04.html. [26 ธันวาคม 2559].

[2] วรณชัย แสงพาณิชย์, 2545, “วิถีชีวิตชุมชนขนบ : กรณีศึกษากิจกรรมการขนโก๋.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา อกระบบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

[3] บุญยืน วงศ์สวน, 2555, “การพนันขนโก๋ พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง.” [ออนไลน์]. http://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/69/1/1/การพนันขนโก๋พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง-ดาวนิโหลด/ [26 ธันวาคม 2559].

- [4] เจนรงค์ คำมุงคุณ, ชัยตรี บุญดี, อำนวย เลี้ยวธารากุล, 2559, “ความหลากหลายของไก่อพื้นเมืองในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย. ” แก่นเกษตร. 44(1) : 37-42.
- [5] สุภาวดี แหมมคง, 2557, “ความหลากหลายของลักษณะภายนอกของไก่อพื้นเมืองในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก” Rajabhat J. Sci Humonit. Soc. 15(2) : 63-73.
- [6] บัญชร ลิขิตเดชาโรจน์, 2541, “สำรวจลักษณะไก่อพื้นเมืองไทย (ไก่อชน) เพื่อการคัดเลือกพันธุ์. ” กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.